

SAKSPAPIR

Styre, komite, utval	Møtedato	Saknr	Saksansvarleg
Giske formannskap	11.12.2014	138/14	MELA
Giske kommunestyre	11.12.2014	094/14	MELA

Saksbehandlar	Arkiv:	Arkivsaknr
Marit Elisabeth Larssen	K1-024, K2-, K1-	11/444- 16

ARBEIDET MED KOMMUNEREFORMA I GISKE KOMMUNE. LOKALT PROSESSARBEID

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
04.12.2014	Forventningsbrev - Kommunereformen i Møre og Romsdal.pdf	251356
04.12.2014	Mal for sak om kommunereformen til politisk behandling - 15 10 2014.pdf	251357

Saksutgreiing:

Bakgrunn

Regjeringa varsla hausten 2013 at dei starta opp arbeidet med ein kommunereform der prosessen skal føre fram til eit vedtak om det er aktuelt for kommunen å slå seg saman med ein eller fleire kommunar alternativt om kommunen ønskjer å halde fram som eigen kommune. Det lokale prosessarbeidet skal vere avslutta seinast våren 2016, då ev vedtak om kommunesamanslåingar skal vere gjort innan utgangen av gjeldande stortingsperiode, hausten 2017.

Arbeidet er starta opp og fylkesmannen i kvart fylke har fått ei rolle i å hjelpe kommunane i prosessen, samt koordinere aktivitet.

Fylkesmannen har i brev datert 15.10.14 oppmoda alle kommunane om å gjere vedtak om lokal prosess innan 31.12.14, og dei som følgjer dette vil få kr 200 000 i tilskot av skjønsmidlar til bruk i dette utviklingsarbeidet i 2015.

Vedlagt saka ligg forventningsbrevet frå fylkesmannen. Det er og vedlagt forslag til mal for arbeidet til støtte for prosessen når ein planlegg og dimensjonerer aktivitet og prosessfart.

Saksopplysningar

Målet for reforma skal vere å sikre:

- o Gode og likeverdige tenester til innbyggjarane
- o Heilskapleg og samordna samfunnsutvikling
- o Berekraftige og økonomisk robuste kommunar
- o Styrke lokaldemokratiet og gje større kommunar fleire oppgåver

Desse 4 måla skal alle kommunane gjere sine vurderingar av i løpet av prosessen fram mot vedtak våren 2016.

Ekspertutvalet kom med sin sluttrapport til regjeringa 01.12.2014. Denne rapporten inneheld ei vurdering av om kommunane skal få enda fleire oppgåver, og i så fall kva type oppgåver. Dette blir lagt fram i ei Stortingsmelding våren 2015. Fylkesmannen si vurdering er om dagens oppgåveportefølje fortset, er det meir enn god grunn til å jobbe med kommunesamanslåingar for å skape robuste kommunar. Kjem det til fleire oppgåver, er vurderinga at det forsterker trongen for å slå saman kommunar.

Forslag til nytt inntektssystem kjem i Kommuneproposisjonen våren 2016. Det har allereie no kome signal om at inntektssystemet vil bli lagt om slik at dette er med å underbygge regjeringa si målsetting om færre og større kommunar. Ein kan difor ikkje tillegge dagens inntektssystem ei avgjerande vekt i vurderinga av kva for kommunar som bør slå seg saman.

Vurdering:

Det er opp til kommunestyret å ta stilling til om Giske kommune skal gjennomføre ein lokal prosess slik oppmodinga frå Stortinget er. Viss kommunestyret følger denne oppmodinga må det også ta stilling til kva som skal diskuterast i Giske, herunder tilrå prosess, medverknad og deltaking. Nedanfor er nokre råd frå rådmannen med omsyn til mandat, organisering, deltaking og tempo som kan fungere som ei sjekklister for å sikre at alle problemstillingar spelt inn frå fylkesmannen blir drøfta.

Eventuelt tilskot på kr 200 000 i frå skjønnsmidlane i 2015 bør avsetjast som fond under rammeområde 1.

A. Mandat for prosessen:

Det er behov for å utarbeide tydelege mandat og fullmakter for dei ulike fasar og ansvarlege i prosessen, slik at alle kan vere informert, få medvirke på riktig tid og stad slik at unødige støy og slitasje vert avverga.

1. Innleiingsvis må det konkluderast på spørsmåla:
 - Skal Giske slå seg saman med ein eller fleire kommunar?
 - Er det realistiske alternativ til dette?
2. Viss konklusjonen til Giske kommune vert å slå seg saman med andre kommunar, kva tid skal dette skje?

GISKE KOMMUNE

6050 VALDERØYA

- Stortinget opnar for kommunesamanslåing allereie frå 01.01.2018 om ein har eit alternativ som er ”rimeleg omforeint”.
- Krav for å bli med på «lyntoget» er at det blir fatta likelydande vedtak i dei aktuelle kommunane i løpet av hausten 2015.
- Alternativt tidspunkt er å gjere vedtak våren 2016 som vert gjennomført med samanslåinga frå 1.1.2020.
- Kva prosessfart skal Giske ha?

B. Organisering/ involvering for å få god og lokalt forankra prosess

Fase 1:

1. Organisere og bestemme kommunereformprosessen i Giske
 - Politisk vedtak av mandat og prosess
 - Organisering av prosjektorganisasjon til å leie arbeidet
 - Organisere milepælplan med aktivitetar og vedtakspunkt
 - Utarbeide informasjonsstrategi
 - Invitere til medverknad og deltaking breidt i befolkninga
 2. Korleis skal prosessen organiserast i Giske
 - Referansegruppe
 - Prosjektgruppe
 - Prosjektleder og -sekretær
 3. Kven skal delta i prosessen
 - Politisk (posisjon og opposisjon).
 - Administrativt
 - Tillitsvalte
 - Interessegrupper som f eks ungdomsråd, næringsforum, eldreråd, fellesrådet for funksjonshemma
 4. Organisatorisk tilrettelegging:
 1. Behov for meir frikjøp av politikarar til deltaking i møte, forhandlingar og kurs i prosessen må budsjetterast. Fylkesmannen stiller med kr 200 000. Korleis er det ønskje om at desse midlane blir brukt?
 2. Kor ofte vil kommunestyret ha kommunereform oppe som tema på sine møte.
- C. Informasjonsstrategi – internt og eksternt:**
- Korleis kan vi nå ut til alle innbyggjarane og tilsette med informasjon
 - Ta stilling til kvar ansvaret for å informere skal ligge (kven seier kva når og kvar)
 - Kva for medium skal vi informere i (bruk av aviser, internett, facebook, epost, ol..)

D. Faktagrunnlag/innhenting av fakta/utfordringsbilde:

GISKE KOMMUNE

6050 VALDERØYA

Rådmannen rår til at det tidleg vert utarbeidd eit førebels lokalt utfordringsbilete med bakgrunn i problemstillingane som danner grunnlaget for denne reforma. Denne bør danne basis for ei skisse av forventningane til framtida.

- Kva er ein berekraftig og robust kommune for folket i Giske?
- Kva betyr gode likeverdige tenester for oss?
- Kva vil vere ei heilskapleg og samordna samfunnsutvikling for Giske
- Korleis styrker vi lokaldemokratiet i Giske slik at samfunnet kan løfte større/fleire oppgåver

Tilgjengelige kunnskapskjelder i arbeidet:

- Kommunal- og moderniseringsdepartementet har utvikla eit verkty med fakta om alle kommunar som er lett tilgjengeleg for alle på nett. www.nykommune.no. Dette verktøyet inneheld kriterium og faktaopplysningar som blant anna Telemarksforskning har brukt i sine tidlegare rapportar om kommunesamanslåingar
- I tillegg er Giske kommune med i Sunnmøre regionråd, som har bestilt eit felles kunnskapsgrunnlag. Rapporten vil vere endeleg klar innan utgangen av desember 2014. Rapporten dekkjer alle 20 kommunane på Sunnmøre og fortel meir detaljert om økonomi, styring, ressursbruk og utviklingsplanar i dei einskilte kommunane.
- Kven er Giske kommune sine føretrekte partnarar for dei neste 20-40 år? Kva perspektiv vil ein leggje vekt på i valet? (strategisk næringsutvikling i samanheng med utviklingsbehov til næringslivet lokalt, bu og arbeidsmarknadsregion, arealforvaltning, felles kultur- og identitetsbakgrunn osv)
- Det er gjennomført spørjeundersøking i regi av Sunnmøre regionråd til 2000 innbyggjarar på Sunnmøre hausten 2014. Denne er ein indikator på kva innbyggjarane vil.
- Treng vi folkemøte eller spørjeundersøkingar for å klargjøre alternativ og mandat?

E. Folkemøte/temamøte/involvering:

Kommunestyret må frå starten av prosessen ta stilling til korleis innbyggjarar, organisasjonar og tilsette skal involverast på ein god måte.

- Kommunal- og moderniseringsdepartementet held på å utarbeide spørjeundersøking som alle kommunar kan velje å bruke.
- Skal det vere temamøte, folkemøte, møte saman med innbyggjarar i andre kommunar, næringsliv, frivillige lag og organisasjonar med meir?
- Folkeavstemming er noko brukt, men korleis sikre at innbyggjarane veit kva dei blir spurt om og konsekvensane av det dei svarer i så kompliserte spørsmål med så mange ulike konsekvensar? Når skal evt denne haldast for å ha ein rådgjevande effekt?

F. Kommunane sin eigen aktivitets- og milepælsplan:

- Det bør utarbeidast og vedtakast ein lokal milepælsplan som viser dei ulike aktivitetane
- Aktivitetsplanen kan og bør justerast etter kvart som prosessen går framover
- Aktivitetsplanen med milepælar må vere slik at kvar einskild kommune sommaren 2016 kan seie at ein faktisk fekk til å køyre ein god lokal prosess i forbindelse med kommunereforma.

ØKONOMISKE KONSEKVENSA

Vedtek Giske kommune ein prosessplan innan 31.12.2014 , som viser at vi vil utgreie spørsmålet om kommunereform på ein forsvarleg og involverande måte innan sommaren 2016 vil vi få utbetalt kr 200 000 i skjønnskot frå fylkesmannen til bruk i arbeidet.

Dette tilskotet rår rådmannen til vert sett i bunde fond under rammeområde 1. Fondet vert nytta til reformarbeid i tråd med plan.

Rådmannen sine merknader:

Rådmannen anbefalar at kommunestyret gjer dei vedtak som sikrar eit tydelig mandat for kommunereformarbeidet i Giske og organiserer ein forsvarleg prosess for å ivareta kommuneorganisasjonen og lokalsamfunnet sine interesser på best muleg måte gjennom prosessen.

Prosessfarta bør rettast inn mot at eit endeleg vedtak om kva alternativ Giske kommune skal velge (samanslåing eller halde fram vidare som eigen kommune), vert gjort våren 2016.

Rådmannen rår til at kommunestyret gjev formannskapet fullmakt til å godkjenne korleis skjønnskotet med kr 200 000 vert nytta i arbeidet, då den ordinære budsjetttramma i liten grad gjev rom for auke i utgifter til reformarbeidet.

INNSTILLING:

1. Giske kommune vedtek oppstart av lokal arbeidsprosess i samband med kommunereforma. Prosessen skal invitere til brei medverknad og deltaking i befolkninga.
2. Arbeidet har slikt mandat:
Kartlegge og innhente informasjon om kven andre kommunar det kan være aktuelt å samarbeide vidare med om ei eventuell samanslåing. Lokale prosessar skal nyttast som verktøy for å sikre god lokal deltaking.
3. Arbeidet blir leia av prosjektorganisasjon slik:
 - Styringsgruppe er kommunestyret
 - Referansegruppe;
 - Deltakarar frå Næringslivet, Ungdområdet, lag og organisasjonar, eldreråd og fellesrådet for funksjonshemma
 - Med slikt mandat:
 - Komme med innspel til prosjektgruppa på kva forventningar dei har til arbeidet mellom kommunane og korleis lokalsamfunnet ser på ei eventuell samanslåing med andre kommunar.
 - Prosjektgruppe:
 - Med slik deltaking: Formannskapet og Rådmann
 - Med slikt mandat:

GISKE KOMMUNE

6050 VALDERØYA

- Skal sette opp prosessplan og plukke ut referansegruppe. Utarbeide informasjonsstrategi og milepelsplan for aktivitetar lokalt i tråd med prosessplan. Heile eller delar av prosjektgruppa skal være med på samtalar mellom aktuelle kommunar i prosessen.
- Prosjektleder skal være Ordfører.
 - Med mandat:
 - Skal lede arbeidet i prosjektgruppa og syte for at prosessplanen og milepelsplan blir følgt
 - Rådmannen er sekretær for gruppa.
- 4. Deltakande i prosessen skal vere:
 - Politisk (posisjon og opposisjon)
 - Administrativt
 - Tillitsvalde
 - Interessegrupper som f eks Ungdomsrådet, næringsforum, NHO/LO lokalt
- 5. Arbeidet skal følgje slik milepelsplan med aktivitetar og vedtakspunkt:
 - a. Vedtak om arbeidsprosess i Giske innan 31.12.2014
 - b. Konstituering av prosjektgruppe og referansegruppe innan 01.02.2015
 - c. Vedtaking av informasjonsstrategi innan 01.03.2015
 - d. Vedtaking av milepelsplan for aktivitetar lokalt innan 01.03.2015 I denne vil vidare prosess og aktivitet gå fram.
 - e. Prosessen skal vere avslutta våren 2016.
- 6. Informasjonsstrategi skal utformast av prosjektgruppa
- 7. Prosesskostnader i arbeidet skal dekkjast fortrinnsvis av kr 200 000 lovt i skjønnsmidlar frå fylkesmannen for 2015 til dette arbeidet. Midlane først til rammeområde 1 Politisk styring. Det skal setjast opp forslag til budsjett frå prosjektgruppa, som skal godkjennast innan 15.03.2015

11.12.2014 GISKE FORMANNSKAP

F-138/14 TILRÅDING:

Innstillinga vart samrøystes tilrådd med følgjande tillegg til pkt. 3, andre kulepunkt, og 4, fjerde kulepunkt: . . .»politiske parti, idrettsråd og andre frivillige organisasjonar.»

11.12.2014 GISKE KOMMUNESTYRE

GISKE KOMMUNE
6050 VALDERØYA

K-094/14 VEDTAK:

Tilråding frå formannskapet vart samrøystes vedtatt.